

Beslutningsnotat for møde i Nationalparkrådet den 16. juni 2026

Udsendt 26. juni 2026

Mødetid: 16. juni 2026 kl. 17.00

Mødested: Ribe Bryghus, Seminarievej 16B, 6760 Ribe

Deltagere: Medlemmer af Nationalparkrådet for Nationalpark Vadehavet samt sekretariatet

Mødeleder: Jens Lorenzen, formand for rådet

Referent: Bettina Munch

Bilag: udsendes med den endelige dagsorden 1 uge før mødet

Deltageroversigt:

Ribemarsken, formand	Jens Lorenzen	
Vadehavets Bådklubber	Vacant	
Museerne i Vadehavsområdet	Anne Marie Ludvigsen	AFBUD
Danmarks Fiskeriforening	Pau Schramm	
Dansk Botanisk Forening	Søren Vinding	
Destination Vadehavskysten	Hans Peter Folmann	
Aarhus Universitet, Bioscience	Thomas Bregnballe	ONLINE
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	Thomas Bo Sørensen/Morten Ole Hansen	AFBUD
GEUS	Verner Brandthage Ernstsén	
LAG Fanø/Varde	Preben Friis-Hauge	AFBUD
LAG Tønder/Haderslev	Johanne Marie Ludvigsen	
Lokalarkiverne	Jytte Knudsen	
Marsken omkring Sneum Å	Kurt Aakjær	
Det Rådgivende Udvalg for Tøndermarsken	Henrik Scholz	
Det Rådgivende Udvalg for Vadehavet	Poul Erik Kjær	
Business Esbjerg	Troels Larsen	
Vadehavets FormidlerForum	Bente Krog Bjerrum	
Vadehavskunstnerne	Ingen repræsentant	
Skallingen, Ho og Oksbøl	Bente Rasmussen	
Varde Ådal	Hans Julius Jakobsen	
Marbækområdet	Carsten Mathiesen	
Fanø	Torben Korsgaard	
Fanø	Anne-Kirstine Geertsén	
Ribemarsken	Kent Rygaard	
Mandø	Poul Erik Fredskild	
Rømø	Jonna Rasmussen	
Rømø	Henrik Manø Stenrøjl Kristensen	
Tøndermarsken	Kurt Schmidt	
Tøndermarsken	Anette Liljensøe	AFBUD

Punkter på dagsordenen:

Punkt 1 - Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.)

Motivering:

Formand Jens Lorenzen byder velkommen og dagsordenen godkendes.

Notat:

Jens bød velkommen til alle og præsenterede rådets nye medlemmer og berettede om afbud til mødet.

Beslutning:

Rådet godkendte dagsordenen.

Punkt 2 – Oplæg og diskussion om Jagt ved Vadehavet (ca. 60 min.)

Motivering:

Det er besluttet i Nationalpark Vadehavets bestyrelse og råd, at nationalparkens råd skal have mulighed for at få oplæg om aktuelle emner i tiden og diskutere emnerne med afsæt i relevansen for Nationalpark Vadehavet.

Dette andet oplæg har emnet "Jagt ved Vadehavet". Danmarks Jægerforbund (Jacob Bergmann) og Dansk Ornitologisk Forening (Hans Meltofte) stiller hver med en repræsentant, som hver kommer med et oplæg på cirka 20 minutter, hvor de præsenterer deres argumenter og synspunkter for og imod jagt ved Vadehavet. Derefter er der tid til spørgsmål og diskussion.

Der har været en del ekstern interesse for netop emnet med jagt ved Vadehavet fra fonde, organisationer, kommuner mv. og derfor er der givet mulighed for, at bestyrelsesmedlemmer og enkelte andre interessenter kan følge diskussionen online.

Notat:

Hans Meltofte fra Dansk Ornitologisk Forening og Jacob Bergmann fra Danmarks Jægerforbund holdt hver et oplæg, hvorefter der var spørgsmål og debat.

Hans Meltoftes overordnede budskab var, at jagt er den væsentligste forstyrrelse. Dermed ikke sagt, at der ikke skal være jagt. Men jagt gør, at fuglene flygter på større afstand, end når der ikke er jagt på dem. Derfor skal jagt overvejes grundigt og skal givetvis reduceres.

Jacob Bergmanns overordnede budskab var, at jagt forstyrrer fuglene, men der er rigtigt mange andre forstyrrelser. Så det er svært entydigt at pege på jagt som den primære forstyrrelse, som i det foregående oplæg. Dernæst blev jagt fremhævet som en aktivitet, der dyrkes lokalt og jægere bidrager til regulering af prædatorer, naturgenopretning mv. og derfor skal jagt ses i et bredere perspektiv end forstyrrelser alene.

Punkt 3 – Meddelelser - Orienteringspunkt (40 min.)

Motivering:

Kort orientering fra formanden, bestyrelses- og udvalgsrepræsentanter samt sekretariatet.

- Orientering fra bestyrelsen v/Jens Lorenzen og Anne Marie Ludvigsen
- Nyt fra Partnerudvalget v/Johanne Ludvigsen og Bente Bjerrum

- Nyt fra Naturudvalget v/Thomas Bregnballe og Søren Vinding
- Nyt fra Vadehavets FormidlerForum v/Anne Marie Ludvigsen
- Nyt fra Kulturudvalget v/Mette Slyngborg (udsat til næste møde)
- Nyt fra Forskningsudvalget v/Xenia Salomonsen
- Nyt fra Sekretariatet: Ledelsesorientering og præsentation af nye medarbejdere

Notat:

De forskellige udvalg kom med korte orienteringer om arbejdet i udvalgene siden sidst. Jens opfordrede til at læse beslutningsnotaterne fra bestyrelsesmøderne for at følge med i arbejdet der.

Partnerudvalget berettede, at de arbejder med at få de nye partneransøgninger ud til alle partnere. Der sendes 20-25 ansøgningsskemaer ud ad gangen og de ansøgninger, der kommer retur, godkendes efter det nye kodeks, der er lagt i partnerudvalget.

Vadehavets Formidler Forum berettede, at der er stort fokus pt på Det Store Fugletræk – det store fugle- og naturevent i september.

Der var ikke noget nyt fra Naturudvalget, Kulturudvalget eller Forskningsudvalget.

Sekretariatet henviste til ledelsesorienteringen, se bilag, for status/opdateringer på projekter og aktiviteter, organisation, kommunikation og økonomi. Det blev fremhævet, at det er dejligt, at de nye folk på sekretariatet er kommet godt i gang og langsomt får sat sig ind i opgaverne og bidrager til et godt socialt miljø på sekretariatet.

Rådet kommenterede, at der er gang i rigtig mange ting. Nationalparkchefen bekræftede, at der er konkrete ting i gang og en del ting i pipeline, som forhåbentligt falder på plads.

Bilag:**3.1 Ledelsesorientering****Punkt 4 – Økonomi - Orienteringspunkt (10 min.)****Motivering:**

Sekretariatet vil kort fremlægge budget 2026-2029. Der er ikke foretaget mange justeringer i forhold til det budget rådet blev præsenteret for ved sidste møde, men det er let opdateret og der vil være mulighed for at stille spørgsmål. Ved samme lejlighed vil sekretariatet orientere om projekter der vil blive realiseret de kommende år og som vil skulle indarbejdes i budgettet til september, bl.a. Klimaarvsprojekt på Mandø og naturprojekt på Rømø Sønderland

Notat:

Peter Saabye Simonsen viste kort regnskabet år til dato. Der er nu størst forbrug på naturaktiviteter i forhold til de fem andre indsatsområder, hvilket også har været en klar prioritering og en målsætning, der er sat fra bestyrelsen.

Det er også stadig en klar prioritering, at forbruget skal flyttes til tidligere på året, så der undgås for mange faktureringer i november og december. Dette for at optimere ressourcetrækket på sekretariatet og kontrolorganer.

Fremadrettet vil der komme en kolonne med procentuelt forbrug år til dato målt i forhold til budget pr. 1/1 2026 (første budget for året).

Derefter blev budgettet fremlagt meget kort, da der kun har været mindre justeringer siden sidste budgetfremlæggelse.

Dog er der enkelte nye aktiviteter som rykker lidt i budgettet, herunder naturprojektet på Rømmø Sønderland, hvor budgettet ikke kendes i detaljer. Der startes med at udarbejde en naturplan og en plan for formidling. Derefter igangsættes konkrete naturforbedrende aktiviteter bl.a. lidt hydrologi (måske lukke et par grøfter). Nationalparksekretariatet står for naturplejen på de 161 ha. Den Danske Naturfond sender økonomi til naturplejen fra (hektar) tilskud. Kommunen og de andre deler udgifter til formidling.

Klimaarv Mandø bliver et nyt projekt under Vadehavets Bygningsarv. Meget spændende projekt, som der bliver opmærksomhed på, fordi det italesætter udfordringerne med det stigende havvandsspejl og de problematikker som følger.

Der skrives på andre, nye projekter, som præsenteres, hvis de går igennem.

Skibet er solgt til den lokale forening 'Alice', som vil drive skibet med frivillige og tage lokale og besøgende fra området ud på vandet. Der er desværre fremkommet en del udgifter til skibet, som sekretariatet dækker. Indtægten fra salg af skibet går ikke i kassen hos sekretariatet, men bruges til at købe ture ud på vandet for forskere og andre, ligesom der tænkes i at sætte et maritimt projekt i gang.

Bilag:

4.1 Regnskab år til dato

4.2 Budget 2026-2029

Punkt 5 – Forslag til punkter til kommende møder - Beslutningspunkt (10 min.)

Motivering:

Bestyrelsen har besluttet, som tidligere nævnt på rådsmøder, at rådet skal have mulighed for at tage tidsaktuelle og faglige emner op og diskutere emnerne med afsæt i relevansen for Nationalpark Vadehavet. Til næste møde vil oplægget omhandle "hul på rømmødæmningen". Men de efterfølgende emner er ikke fastlagt. Følgende emner har været foreslået:

- Offshore energi-anlægs påvirkning af Vadehavets geologi, natur og dyreliv
- Vindbårne køretøjer på Vadehavets strande
- Orientering omkring snæbel
- Effektivisering af fiskeriforbud vest for Vadehavssøerne (Beredskabsstyrelsen)
- Stigende havvandsstigninger og betydningen for Vadehavets natur og kultur

Notat:

Til næste møde var det planlagt, at emnet skulle være "hul på Rømmødæmningen". Men det blev besluttet, at "Effektivisering af fiskeriforbud vest for Vadehavssøerne" kunne tages op i stedet grundet den aktuelle situation.

Der blev også foreslået nye emner til bruttolisten:

- Forstyrrelser i naturen generelt og Code of Conduct,
- Hvordan Holland arbejder med diger og vandstand

- Emnet med diger og vandstand kan eventuelt kobles med en præsentation fra Den Trilaterale Ministerkonference i maj, hvor sikkerhed og stigende havvand med Mandø som case blev præsenteret.

Beslutning:

Det blev besluttet, at emnet på næstkommende møde bliver ”Effektivering af fiskeriforbud vest for Vadehavsøerne”.

Punkt 6 – Eventuelt (10 min.)**Motivering:**

Rådets medlemmer har mulighed for at fremkomme med orientering om emner og andre sager, som de finder kan have relevans for Nationalparkens råd.

Sekretariatet vil kort orientere om den Trilaterale Vadehavskonference som blev afviklet i Esbjerg 27. maj til 29. maj.

Notat:

Peter Saabye Simonsen fortalte kort om den netop afholdte trilaterale ministerkonference.

Organiseringen af konferencen har været udfordrende grundet meget sene bevillinger til afholdelse af konferencen, Folketingsvalget og nedskæringer i bemanning til at håndtere og planlægge. Selve konferencen forløb fornuftigt og der var flere spændende, faglige oplæg, gode afrapporteringer og fine indsigter fremadrettet.

Dog har der været blandede tilbagemeldinger fra Holland og Tyskland, hvor de særligt var utilfredse med fraværet af dansk minister.